

IN MEMORIAM

Prof. JOŽE ČERNELČ
(13. srpnja 1920. – 2. kolovoza 2008.)

S dubokom boli i poštovanjem prisjećamo se dragog nam profesora Jože Černelča, profesora na Fakultetu elektrotehnike i računarstva, Sveučilišta u Zagrebu, koji nas je zauvijek napustio 02. 08. 2008. godine. Prof. Jože Černelč, dipl. ing. rođen je u Bistrici ob Sotli, Slovenija, a realnu gimnaziju pohađao je u Celju i maturirao 1940. godine. Na Elektrotehničkom fakultetu u Zagrebu, Odsjek za slabu struju, diplomirao je 1952. godine. Radi kao pripravnik u Direkciji PTT u Zagrebu, a od 1953. u poduzeću »Rade Končar«. U Elektrotehničkom institutu »Rade Končar« direktor je Sektora za razvoj automatske regulacije i nuklearne opreme. Razvijeni su na stručnoj i tehnološkoj svjetskoj razini uređaji upravljanja i regulacije istosmjernih motora, sinkronih generatora, elektrolučnih peći, brodskih kormila, šipke nuklearnog (školskog) reaktora i dr.

Za protonski sinkrotron snage 40 MW, instaliran u CERN-u (Geneve) poduzeće »Rade Končar« je 1958./59. god. isporučilo dvadeset kvadropolnih magnetskih leća, koje osiguravaju linearni porast magnetskog polja sinkrotronu u vremenu od 0,7 do 1,0 sekundi. Prof. J. Černelč je radio na razvoju i na projektu, vodio nadzor nad proizvodnjom, montažom i puštanjem u pogon sustava kvadropolnih leća. Upravljivi izvor koji osigurava strujne impulse magnetskim lećama u trajanju od 0,3 s jest motor-generatorsko postrojenje snage 320 kW upravljano tranzistorskim pojačalom i amplidinom (sustav visokog reda), što je vrhunsko tehničko ostvarenje toga vremena.

Na Elektrotehničkom fakultetu u Zagrebu radi od 1959. godine kao honorarni nastavnik, a od 1966. godine je u stalnom radnom odnosu. Dolaskom prof. Jože Černelča znanstvenoistraživačka i nastavna djelatnost fakulteta širi se i na područje upravljanja i regulacije električnih strojeva. U diplomski studij uvode se predmeti *Regulacijska tehnika*, *Regulacija električnih strojeva* i *Laboratorij regulacije električnih strojeva*, koji predstavljaju jedan od nastavnih stupova smjera *Elektrostrojarstvo i automatizacija*.

Studenti kroz diplomske i seminarske radove projektiraju, grade, ispituju i puštaju u pogon sustave regulacije brzine vrtnje električnih motora i sustave regulacije napona sinkronih generatora u Laboratoriju električnih postrojenja na laboratorijskim maketama agregata. Kasnije se formira Laboratorij regulacije električnih strojeva kojega je oprema sustava upravljanja projektirana i izrađena u okviru diplomskih i seminarskih radova. Ovakav pristup radu znatno pridonosi i razvoju nastave i razvoju inženjerskih metoda projektiranja i gradnje komponenti, sklopova, uređaja i sustava. To je rezultiralo velikim brojem diplomskih i magistarskih radova. Pohvale za takav pristup nastavi prof. Jože Černelč dobiva od privrede, posebice od tvrtke »Končar«. Diplomirani studenti su bili osposobljeni za rješavanje složenih stručnih poslova.

Kao nastavnik dao je značajni doprinos i na poslijediplomskim studijima *Automatika i ekonomika*, te na studiju *Elektrotehnika*. Pod njegovim mentorstvom steklo je akademska zvanja 28 magistra znanosti. Utemeljio je i vodio katedru »Automatike« na »Višoj tehničkoj akademiji kopnene vojske« u Zagrebu.

Od 1967. do 1969. godine član je delegacije u sekciji za automatizaciju SEV-a, član međunarodnog komiteta za teoriju regulacije IFAC, glavni i odgovorni urednik časopisa »Automatika« od 1960. do 1991. godine. Objavio je više znanstvenoistraživačkih radova, izradio brojne projekte, studije elaborate i drugo. Za svoj rad dobio je republičku nagradu »Nikola Tesla« (1967.), zlatne plakete: »Josip Lončar« (Elektrotehnički fakultet u Zagrebu), Sveučilišta u Zagrebu i poduzeća »Rade Končar«, te Orden rada sa zlatnim vijencem.

Prof. Jože Černelč je tijekom trideset godina života »Automatike« prenosio svoja znanja i iskustva na mlađe suradnike, a neumornim i kreativnim vođenjem značajno pridonosio održavanju i razvoju časopisa.

Zalaganjem prof. Černelča s vremenom se povećavao i broj radova s naglašenim aspektima primjene.

prof. dr. sc. Borivoje RAJKOVIĆ
prof. dr. sc. Gorislav ERCEG